

LONELY PLANET OF REISADVIES?

Groningen, 30 juni 2017
KIONN samenlevingsopbouw

IN DE BUURT

REISGIDS VOOR DE
TRANSFORMATIE
VAN HET SOCIAAL DOMEIN

Praktisch &
Inspirerend!

Friso van Abbema

TRANSFORMATIE OP 3 NIVEAUS

Niveau 1. Normaliseren - 'Hulp verlenen nieuwe stijl' is het niveau van de inwoner die hulp vraagt: professional verbindt met sociaal netwerk, versterkt eigen kracht, biedt lichte hulp of verwijst door.

Niveau 2. Voorkomen - 'Preventie in de buurt' is het niveau van het sociaal team dat de infrastructuur bouwt om zorgvraag en grotere integrale problemen te voorkomen.

Niveau 3. Innoveren - 'Innovatie in het netwerk' is het niveau van de gemeente die via inkoop en subsidie regisseert, ketenpartner is en vernieuwende initiatieven van onderaf faciliteert.

ANALYSE VAN DE TRANSFORMATIE

Verstopte flessenhals

Probleem: Sociaal team blijft procedureel werken en naar zorg doorverwijzen

Gevolgen: onvoldoende lichte hulp, vrijwilligers en eigen kracht

Oplossing: meer focus en ruimte op werkvloer sociale teams

Dweilen met de kraan open

Probleem: te weinig preventie in de buurt

Gevolgen: de zorgvragen blijven groeien en met grote druk op sociaal team en zorgmarkt

Oplossing: preventieve sociale netwerken bouwen in de buurt

Institutionele verstarring

Probleem: gemeente faciliteert innovatie onvoldoende, stuurt incrementeel.

Gevolgen: verandering instellingen loopt achter op ontwikkeling sociaal team en hindert effectieve samenwerking

Oplossing: innovatie in afspraken, nieuwe spelers, vernieuwing zorglandschap

STRATEGIE 2018-2020 EN TIP

1. Prioriteren op *superlokaal niveau*

Welke buurten hebben investering het hardst nodig. Wat is daar nodig.

Tip: Social scrum o.b.v. rondjes door de buurt; op uitvoerings- en managementniveau, politiek/bestuur aan voor- en achterkant committeren.

Maak klantvraag leidend in keuzes, niet het aanbod van instellingen en hun inbreng expertise in sociaal teams.

STRATEGIE 2018-2020 EN TIP

2. Integraal budget: *preventie en zorg*

Flessenhals ontstoppen door minder taken zelf te doen: meer uitzetten, wel wat ambulante hulp, maar niet te veel. Anders organiseren van dwang/drang, PGB, op-afschalen specialistisch.

Breng business case van integraal resultaat in beeld: wat helpt wel en wat helpt niet bij operationele transformatiedoelen

Integraal budget is ook budgetbewust en met mandaat handelen

Tip: tussenevaluatie beter voor elkaar Alphen aan den Rijn

STRATEGIE 2018-2020 EN TIP

3. Sociaal werk in de lead.

Professioneler faciliteren van pool van vrijwilligers/buddy's (ervaringsdeskundigen, buddy's) en particuliere initiatieven (voedsel-, kleding- en speelgoedbank).

Vb: Rotterdam 7.000 mentoren via Humanitas.

Brede triage. Zorgexperts op afroep snel beschikbaar.

Tip: Zorg voor *ambulant loket* door - samen door buurt te lopen en in huis(kamers) van de wijk - gesprek te zijn.

STRATEGIE 2018-2020 EN TIP

4. Geef brede opdracht om bed-bad-brood op orde te brengen: maak wonen daarin belangrijker.

Zorg en schulden gaan hand in hand. Ontschotter aanpak nodig.

Tip: Verzamel een groep ondernemers die zorgen voor ontschotting: bij sociale impactinvesteringen hoort zeggenschap.

Tip: Haal corporatie uit beherende comfort zone (ook gevolg van Blokbeleid). Verbind wonen met welzijn, werk & inkomen, duurzaamheid, sport, zorg. Doe dit bij renovatie wijken en klantcontact.

Aanpak laaggeletterdheid en bestrijding energiearmoede: schakel de *energiebrigade* in, haal de *energiebank* hiernaartoe; verbinding met duurzaamheid

STRATEGIE 2018-2020 EN TIP

5. Investeren in *leren leven* via innovatie onderwijsconcept

Echte preventie begint bij het begin: gezonde, zelfstandige en zelfbewuste kinderen

Tip: Implementeer in je prio-wijken het concept van Rotterdam *Vakmanstad* van Henk Oosterling: judo, tuinieren, koken en filosofie; handen-hoofd-hart; de discipline om te leren

RESUMÉ

1. SUPERLOKAAL PRIORITEREN
2. INTEGRAAL BUDGET
3. SOCIAAL WERK IN LEAD: VRIJWILLIGERS/BUDDY'S
4. BREDE OPDRACHT & ONTSCHOTTEN: ONDERNEMERS
5. BEGIN BIJ HET BEGIN: LEREN LEVEN

EN AAN DE SLAG

Welk idee of tip spreekt je het meest aan?

Wie gaat je helpen om dit te realiseren?

Wat is je eerstvolgende stap?